

Nota

Reserves en voorzieningen

Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland

2019

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Leeswijzer	3
Hoofdstuk 2 Begripsbepalingen.....	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Reserves	4
2.3 Voorzieningen	5
2.4 Nadere uitwerking reserves versus voorzieningen	5
2.5 Resultaatbestemmend versus resultaatbepalend	6
Hoofdstuk 3 Beleid en beheer van reserves en voorzieningen.....	7
3.1 Instellingscriteria en wijze van instelling	7
3.2 Beleid en beheer van reserves	7
3.3 Beleid en beheer van voorzieningen	8
3.4 Rentebeleid reserves en voorzieningen	8
Overzicht reserves en voorzieningen	10
Inwerkingtreding en citeertitel	11

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het Algemeen Bestuur heeft in de “Regeling financiële verordening Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland” regels opgenomen ten aanzien van het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie. De Regeling financieel beheer Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland is het basisdocument waarin de meest essentiële financiële beleidskaders zijn opgenomen.

Met betrekking tot reserves en voorzieningen stelt artikel 11 van de regeling het volgende:

1. In de beleidsbegroting, de financiële begroting, het jaarverslag en de jaarrekening vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de taakvelden plaats.
2. Het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur eens in de vijf jaar een nota reserves en voorzieningen aan. Deze nota wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld en behandeld:
  - a. de vorming en besteding van reserves;
  - b. de vorming en besteding van voorzieningen.
3. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt minimaal aangegeven:
  - a. het specifieke doel van de reserve;
  - b. de voeding van de reserve;
  - c. de maximale hoogte van de reserve; en
  - d. de maximale looptijd.
4. Als een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd.

De tweede nota reserves en voorzieningen is in 2015 vastgesteld. Voor u ligt de derde, geactualiseerde, nota reserves en voorzieningen. Met deze nota stelt het Algemeen Bestuur de kaders vast voor de omgang met reserves en voorzieningen. De nadruk ligt hierbij op de kaders met betrekking tot de reserves, voor voorzieningen geldt vooral een verplichtend karakter. Omwille van de inzichtelijkheid en samenhang worden de kaders voor de voorzieningen wel in de nota meegenomen.

Een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen behoort tot de scope van deze nota.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de begrippen en kaders nader omschreven, welke van belang zijn voor een goed inzicht in reserves en voorzieningen. Hoofdstuk 3 gaat in op het beleid en beheer in dit kader. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de criteria omtrent het instellen en opheffen van reserves en voorzieningen. Tevens wordt de relatie met het begrip “rente” hier besproken.

Hoofdstuk 2 Begripsbepalingen

2.1 Algemeen

Het kader voor de nota reserves en voorzieningen vormt het “Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten” (BBV). Als de Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) uitgaven wil doen, dan zijn daarvoor middelen noodzakelijk. Tot dergelijke financieringsmiddelen behoren, naast bijvoorbeeld de deelnemersbijdragen en geldleningen, ook het eigen vermogen (waaronder reserves) en de voorzieningen.

2.2 Reserves

De reserves worden, samen met het resultaat na bestemming (volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening), gerekend tot het eigen vermogen van de BSGR (artikel 42, lid 1 BBV). In artikel 43 BBV worden twee soorten reserves onderscheiden:

1. algemene reserve; de algemene reserve is de reserve waaraan het Algemeen Bestuur geen bestemming heeft gegeven. Deze reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie).
2. bestemmingsreserves; de bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Kenmerkend voor reserves is, dat ze worden gevormd door bestemming van het resultaat (zie hierna onder paragraaf 2.5), vrij besteedbaar zijn en tot het eigen vermogen behoren. Bedrijfseconomisch kennen bestanddelen van het eigen vermogen geen zelfstandige waardering. Ze zijn in feite een resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigen waardering kennen.

De algemene reserve is de reserve waaraan door het Algemeen Bestuur geen bestemming is gegeven. De reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie) en is vrij inzetbaar.

Het Algemeen Bestuur kan een bestemmingsreserve instellen. De bestemmingsreserve is een reserve waaraan door het Algemeen Bestuur wel een bepaalde bestemming wordt gegeven (artikel 43, lid 2 BBV). Reserves zijn echter geen financiële verplichtingen in de letterlijke zin des woords, ook niet als het gaat om een bestemmingsreserve die is gevormd voor een bepaald doel (een actief). Bij een bestemmingsreserve is weliswaar sprake van een door middel van een besluit vastgelegde toekomstige aanwending, maar een dergelijk besluit roept geen (wettelijke of feitelijke) verplichting jegens een derde op. Algemeen geldt dat indien de bestemming door het Algemeen Bestuur kan worden gewijzigd, sprake is van een (bestemmings)reserve. Zodra dit niet kan, is er sprake van een voorziening.

De volgende functies van reserves kunnen worden onderscheiden:

1. bufferfunctie. Dit is de belangrijkste functie van het eigen vermogen. Reserves behoren tot één van de instrumenten om niet kwantificeerbare risico's af te dekken. Reserves maken, naast ruimte in de begroting, onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.
2. egalisatiefunctie. Dit betekent dat de lasten en baten over de jaren heen regelmatig ten laste of ten gunste van de exploitatiebegroting gebracht wordt, om pieken en dalen te egaliseren. Voorwaarde hierbij is dat er een actueel meerjarenperspectief aan ten grondslag ligt.
3. bestedings-/bestemmingsfunctie. De bestemmingsreserve is een reserve, welke het Algemeen Bestuur gevormd heeft voor een bepaald doel. Deze middelen zijn zonder toestemming van het bestuur niet vrij aanwendbaar voor andere zaken.

Negatieve (bestemmings)reserves en voorzieningen zijn niet toegestaan.

2.3 Voorzieningen

Voorzieningen worden (verplicht) gevormd wegens (artikel 44 BBV):

1. voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en kwantificeerbare risico's (artikel 44, lid 1a en 1b BBV). Van de verplichtingen, verliezen en risico's zijn het tijdstip en de omvang onzeker. De omvang is wel redelijk in te schatten. Overige risico's worden opgenomen in de risicoparagraaf bij de begroting en jaarrekening.
2. voorzieningen ter egalisatie van de kosten (artikel 44 lid 1c BBV). Deze voorzieningen hebben een gelijkmatige verdeling van lasten en/of baten over een aantal begrotingsjaren tot strekking.
3. voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is. Dit betreffen schenkingen met een specifieke bestedingsverplichting, voor zover deze niet in het jaar van verkrijgen besteed worden. Hieronder vallen niet ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, die zijn verkregen van Europese of Nederlandse overheidslichamen. Deze laatste worden verantwoord onder de overlopende passiva, conform artikel 44 lid 2 BBV.

Voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemd vermogen. Vreemd vermogen betreft bestaande verplichtingen van de BSGR die voortkomen uit gebeurtenissen in het verleden, waarvan de afwikkeling naar verwachting resulteert in een uitstroom van middelen. Voor alle soorten voorzieningen geldt de causaliteitseis, dat wil zeggen dat er een oorzakelijke samenhang moet zijn met een gebeurtenis in de periode voorafgaand aan de balansdatum.

Essentieel hierin is dat er voor de BSGR een verplichting bestaat.

Conform artikel 44, lid 3 BBV, mogen er geen voorzieningen worden gevormd voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

2.4 Nadere uitwerking reserves versus voorzieningen

In onderstaande tabel wordt het verschil tussen reserves en voorzieningen nog eens getoond:

Reserve	Voorziening
<ul style="list-style-type: none"> • wordt gevormd door bestemming van het resultaat; • is vrij besteedbaar; • behoort tot het eigen vermogen. • onderdeel van financieel beleid Algemeen Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • wordt verplicht gevormd door het nemen van een last; • heeft een verplichte bestedingsrichting; • behoort tot het vreemd vermogen.

Verder gespecificeerd heeft dit de volgende gevolgen:

	Reserve	Voorziening
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Dotatie	Via de bestemming van het resultaat	Resultaatbepalend
Onttrekking	Via de bestemming van het resultaat	Rechtstreeks in mindering op de voorzieningen
Aanwending vrij	Ja, via een besluit van het Algemeen Bestuur	Nee, is bestemd voor het betreffende doel
Financieel onderbouwd	Nee, m.u.v. de bestemmingsreserves	Ja
Verantwoordelijkheid	Algemeen Bestuur (financieel beleid)	Dagelijks Bestuur (financieel beheer), m.u.v. voorzieningen voor egalisatie van kosten

2.5 Resultaatbestemmend versus resultaatbepalend

Het Algemeen Bestuur stelt voorafgaand aan het begrotingsjaar een begroting vast waarin wordt bepaald of er gespaard (gedoteerd aan reserves) dan wel ontspaard (onttrokken aan reserves) gaat worden. Conform het BBV is er resultaat vóór bestemming (de resultaatbepaling) en een resultaat na bestemming (de resultaatbestemming). Het resultaat na bestemming is het saldo van het resultaat voor bestemming en de werkelijke dotaties en onttrekkingen aan reserves (op grond van eerdere besluitvorming door het Algemeen Bestuur).

De dotaties alsmede de onttrekkingen aan reserves geschieden in de sfeer van de resultaatbestemming. Een besteding van een reserve wordt daarom anders verwerkt dan een uitgave ten laste van een voorziening. De besteding van een reserve vormt namelijk de dekking van de in de exploitatie verwerkte bijbehorende lasten. Mutaties in reserves zijn derhalve geen baten of lasten. Zowel de vorming van, als de dotatie aan, een voorziening heeft een lasten verhogend effect. Uitgaven, die ten laste van een voorziening komen, hebben daarentegen geen lasten verhogend effect, anders zouden de lasten twee keer in de exploitatie geboekt worden (eenmaal bij de vorming/dotatie en eenmaal als uitgave). Er is alleen sprake van een balansmutatie. Vrijval van voorzieningen heeft een gunstig effect op het resultaat voor bestemming.

Hoofdstuk 3 Beleid en beheer van reserves en voorzieningen

3.1 Instellingscriteria en wijze van instelling

In dit hoofdstuk worden de beleids- en beheersmatige aspecten die betrekking hebben op reserves en voorzieningen weergegeven. Het gaat hierbij om de instelling en de opheffing van, en om mutaties in reserves en voorzieningen.

Conform artikel 54 BBV wordt in de toelichting op de balans de aard en de reden van elke reserve en de dotaties en onttrekkingen daaraan toegelicht. Daarnaast wordt in een overzicht het verloop per reserve gedurende het jaar weergegeven.

Per definitie dienen er goede gronden aanwezig te zijn om een reserve of voorziening in te stellen of in stand te houden, zodat er niet onnodig middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is. Keerzijde is evenwel dat de financiële positie van de BSGR kan worden aangetast indien er voor bepaalde (financiële) risico's geen buffer is gevormd.

Om het budgetrecht van het Algemeen Bestuur optimaal tot zijn recht te laten komen, zal het instellen of opheffen van reserves via een besluit van het Algemeen Bestuur plaats moeten vinden of als onderdeel van het reguliere planning & controleproces (begroting en jaarrekening).

3.2 Beleid en beheer van reserves

In deze paragraaf worden de beleids- en beheersmatige aspecten geformuleerd die betrekking hebben op reserves. Het gaat hierbij om de instelling van reserves, richtlijnen met betrekking tot dotaties en onttrekkingen en overige aandachtspunten.

Vorming van reserves

Het instellen van reserves dient bij besluit van het Algemeen Bestuur plaats te vinden. Dit kan bij de begroting, jaarrekening of door een separaat besluit gebeuren. In het besluit van het Algemeen Bestuur worden, voor zover van toepassing, de volgende aspecten aangegeven:

- de omschrijving van het doel waarvoor de reserve wordt gevormd;
- de gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale, omvang;
- de omvang en de wijze van dotaties en onttrekkingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan;
- de looptijd.

Mutaties reserves

Het Algemeen Bestuur dient dotaties en onttrekkingen aan de reserves vooraf goed te keuren. Dit kan via de programmabegroting of via begrotingswijzigingen. Over de begrotingswijzigingen moet het Algemeen Bestuur uiterlijk 31 december van dat jaar besloten hebben, om de mutaties in de reserves in de jaarrekening van dat jaar te kunnen verwerken (in verband met de begrotingsrechtmatigheid).

Directe dotaties of onttrekkingen aan reserves zijn niet toegestaan. Alle dotaties en onttrekkingen vinden plaats via de resultaatbestemming en mogen tot maximaal het bedrag dat het Algemeen Bestuur via de begroting of begrotingswijzigingen heeft goedgekeurd.

Onttrekkingen mogen niet tot gevolg hebben dat de reserve een negatieve omvang bereikt.

Opheffing van reserves

Wanneer het doel, op basis waarvan een reserve was gevormd, op enig moment vervalt of de vastgestelde looptijd van de reserve is verstreken, dan dient de reserve te worden opgeheven. Dit gebeurt door middel van een besluit van het Algemeen Bestuur.

De vrijkomende middelen worden aan de algemene reserve toegevoegd of zoveel anders als het Algemeen Bestuur besluit.

3.3 Beleid en beheer van voorzieningen

In deze paragraaf worden de beleids- en beheersmatige aspecten geformuleerd die betrekking hebben op voorzieningen. Het gaat hierbij om de instelling van voorzieningen, richtlijnen met betrekking tot dotaties en onttrekkingen en overige aandachtspunten.

Vorming van voorzieningen

Het instellen van voorzieningen vindt plaats op grond van de regels van het BBV. Dit houdt in dat noodzakelijk te vormen voorzieningen ook daadwerkelijk gevormd moeten worden, ongeacht of het Algemeen Bestuur hiertoe vooraf heeft besloten. Voorzieningen dienen, naar beste schatting, dekkend te zijn voor de achterliggende verplichting en risico's.

Over de vorming van voorzieningen ter dekking van verplichtingen en verliezen, risico's en bijdragen van derden wordt het Algemeen Bestuur geïnformeerd en vindt aanpassing van de begroting plaats, indien dit qua tijdstip mogelijk is. Voorzieningen ter egalisatie van kosten worden uitsluitend bij afzonderlijk besluit van het Algemeen Bestuur ingesteld, omdat aan deze voorzieningen keuzes ten grondslag liggen.

Per voorziening wordt aangegeven:

- de omschrijving van het doel waarvoor de voorziening wordt gevormd;
- de gewenste of noodzakelijke omvang, van elke voorziening moet een financiële onderbouwing aanwezig te zijn;
- de omvang en de wijze van dotaties en onttrekkingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing en dekking daarvan, bijvoorbeeld op basis van een meerjarenplanning;
- de looptijd.

Mutaties voorzieningen

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Dotaties moeten dan ook altijd gebaseerd zijn op de gewenste of noodzakelijke omvang en de tijdige opbouw van de noodzakelijke omvang van de voorziening. Dotaties aan voorzieningen vinden plaats via de exploitatie (resultaatbepalend). Indien een voorziening een omvang bereikt die hoger is dan het noodzakelijke niveau, valt het meerdere vrij ten gunste van de exploitatie.

Bestedingen ten laste van voorzieningen (onttrekkingen) vinden alleen plaats indien deze onttrekkingen zijn voorzien bij de vorming van de voorziening en deze direct in relatie staan tot het doel van de voorziening. In de jaarrekening wordt inzicht gegeven in de bestedingen ten laste van de voorzieningen. Bestedingen worden rechtstreeks ten laste van een voorziening verantwoord en blijven buiten de baten en lasten in de exploitatie (conform het BBV).

Opheffing van voorzieningen

Voorzieningen worden opgeheven als de verplichting of het risico waarvoor de voorziening is gevormd, is ingelost of op een andere wijze ophoudt te bestaan. In het laatste geval kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de gevolgen van veranderingen in wet- en regelgeving. Een besluit van het Algemeen Bestuur is in deze situaties niet noodzakelijk, omdat de opheffing verplicht is conform het BBV. Het opheffen van voorzieningen ter egalisatie van kosten dient wel met een besluit van het Algemeen Bestuur te gebeuren. Het doel van een voorziening kan niet wijzigen gezien het verplichtende karakter en de harde kaders. Indien het doel niet meer bestaat of is veranderd, moet de voorziening worden opgeheven. Indien voor het nieuwe doel opnieuw een voorziening wordt gevormd, gelden daarvoor de regels voor het instellen van een nieuwe voorziening.

Wanneer een voorziening wordt opgeheven, komt het saldo (de vrijval) ten gunste van de exploitatie.

3.4 Rentebeleid reserves en voorzieningen

Het BBV kent geen bepalingen over het toerekenen van rente aan reserves; er bestaat noch een verplichting noch een verbod daartoe. Wel bestaat er een verbod op het toerekenen van rente aan voorzieningen (artikel 45 BBV), tenzij de voorziening tegen contante waarde is berekend. Dit heeft te maken met de bepaling dat een voorziening niet groter of kleiner mag zijn dan de verplichting of risico waarvoor deze is ingesteld.

Eerder in deze nota is gesteld dat er jaarlijks een evaluatie van, onder meer, de omvang van de reserves plaatsvindt. Een rentetoevoeging aan de (bestemmings)reserves om deze qua omvang op niveau te houden is derhalve niet noodzakelijk. Een rentetoevoeging aan de algemene reserve is eveneens niet wenselijk aangezien de hoogte van de algemene reserve veel meer verband houdt met de hoogte van de weerstandscapaciteit en de risico's waarvan op enig moment sprake is.

De aanwezigheid van reserves en voorzieningen leidt er toe dat de BSGR geen rentevergoeding aan derden hoeft te betalen daar waar de reserves en voorzieningen worden ingezet ten behoeve van de financiering van investeringen. Er kan gesteld worden dat de BSGR hierdoor "rente bespaart". Was een lening bij derden aangetrokken ter financiering van investeringen, dan was hiervoor wel een rentevergoeding verschuldigd geweest.

3.5 Bufferfunctie

De BSGR heeft in 2018 op nadrukkelijk verzoek van de toezichthouder (provincie) bij de jaarrekening 2018 middels een risicoanalyse de risico's gekwantificeerd. Op basis van deze analyse is er een inschatting gemaakt van de financiële risico's die de BSGR loopt, nadat beheersmaatregelen zijn geïmplementeerd die deze risico's zouden moeten mitigeren, ook wel nettorisico genoemd (het zogenaamde "geaccepteerde" rest risico). De accountant geeft in zijn accountantsverslag 2018 aan (paragraaf 2.1, onder 'Observaties ten aanzien van het weerstandsvermogen') dat de BSGR beperkt over eigen middelen beschikt om risico's op te vangen. Indien de risico's van de risicoanalyse zich voordoen beschikt de BSGR niet over eigen middelen om dit op te vangen. De accountant adviseert het algemeen bestuur expliciet te besluiten hoe eventuele risico's opgevangen worden die zich in de toekomst kunnen voordoen.

Dit zou kunnen betekenen dat:

- de deelnemers zelf voorzieningen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken, of
- het eigen vermogen bij BSGR wordt versterkt, of
- een aanvullende deelnemersbijdrage wordt verstrekt voor een negatief exploitatieresultaat zodra risico's zich daadwerkelijk voordoen.

Het bestuur heeft bij de bestemming van het resultaat bij de jaarrekening 2018 besloten de Algemene Reserve te verhogen met € 300K naar € 624K. De Algemene Reserve komt hiermee op 5,34% van de lasten zoals begroot per 2019. Voorgesteld wordt vanaf 2020 deze lijn voort te zetten en de Algemene Reserve vast te zetten op 5% van de lasten zoals begroot (per 2020 en volgende jaren). Voor 2020 zou dit betekenen een reserve van € 614K.

Dit impliceert echter wel, indien uit risico-analyse blijkt dat de risico's hoger zijn dan het beschikbare weerstandsvermogen in enig jaar, dat de deelnemers verantwoording hiervan dienen af te leggen in hun paragraaf verbonden partijen door middel van zelf voorzieningen te treffen of een aanvullende deelnemersbijdrage te verstrekken bij een negatief exploitatieresultaat zodra risico's zich daadwerkelijk voordoen.

Het verhogen van het weerstandsvermogen is tevens in lijn met de eerste (informele) reactie van de provincie Zuid-Holland op de jaarstukken 2018.

In zijn correspondentie zegt de provincie:

"Vorig jaar hebben we in de brief wat geschreven over (het ontbreken van) de kwantificering van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Ik heb gezien dat deze kwantificering inmiddels is opgenomen. De algemene reserve is nog wel te laag, maar voor een deel hebben jullie dat opgelost door vanuit het resultaat van 2018 € 300.000 toe te voegen aan het eigen vermogen. Het is van belang om hier de komende jaren aandacht aan te blijven besteden."

Overzicht reserves en voorzieningen

De volgende (bestemmings)reserves zijn per 27 juni 2019 van toepassing:

Naam van de reserve	Algemene reserve
Type	Algemene reserve.
Doel van de reserve	De algemene reserve heeft een algemene bestedingsmiddel-/bufferfunctie om risico's op te vangen.
Stand van de reserve per ultimo 2018	De omvang per 31-12-2018 bedraagt € 324K.
Maximale omvang van de reserve	De maximale hoogte bedraagt 5% van de totale lasten zoals begroot.
Dotatie	Incidentele baten (onder andere jaarrekeningoverschotten).
Verwachte bestedingen	Incidentele bestedingen.
Opheffingsdatum	Niet van toepassing

Naam van de reserve	Flankerend beleid
Type	Bestemmingsreserve
Doel van de reserve	Ten behoeve van medewerkers die de omslag naar een meer zakelijk en resultaat gerichte organisatie niet kunnen of willen maken wordt flankerend beleid ingezet. Flankerend beleid wordt tevens ingezet ingeval van boventaligheid.
Omvang van de reserve	De omvang van de reserve is gebaseerd op een onderbouwing vanuit een vastgesteld strategisch personeelsplan.
Stand van de reserve per ultimo 2018	De omvang per 31-12-2018 bedraagt € 448K.
Datum ingesteld	Bij de vaststelling van de Jaarstukken over 2013 d.d. 27 maart 2014 heeft het Algemeen bestuur besloten tot het instellen van de bestemmingsreserve.
Looptijd	Tot en met 2022.
Verwachte bestedingen naar aanleiding van de begrotingswijziging van maart 2019	2019 € 100.000; 2020 € 100.000; 2021 € 100.000; 2022 € 148.000

Naam van de reserve	Bestemmingsreserve overgang waarden naar gebruiksoppervlak
Type	Bestemmingsreserve
Doel van de reserve	Het uitvoeren van de noodzakelijke activiteiten t.b.v. de overgang waarden naar gebruiksoppervlak. E.e.a. vloeit voort uit de verplichting van de Waarderingskamer om uiterlijk per 2022 de waardering onroerende zaken te laten plaatsvinden op basis van gebruiksoppervlak.
Omvang van de reserve	De omvang per 31-12-2018 bedraagt € 659K.
Datum ingesteld	Bij de vaststelling van de Jaarstukken over 2017 d.d. 29 maart 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het instellen van de bestemmingsreserve.
Looptijd	Tot en met 2021
Verwachte bestedingen zoals opgenomen in de begrotingswijziging van september 2015	2019 € 295.000; 2020 € 295.000; 2021 € 69.000

Er zijn geen voorzieningen ingesteld.

Inwerkingtreding en citeertitel

Deze nota treedt in werking met ingang van 28 juni 2019.

Deze nota kan worden aangehaald als: Nota reserves en voorzieningen 2019 van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 27 juni 2019

De Voorzitter

De Directeur

Dhr. Ir. C.L. Visser

Mevr. drs. E.T.M. van Kesteren